

Strategi för hållbar etablering i arbete och studier

Samordningsförbundet Sollentuna, Sigtuna, Upplands Väsby

Antagen av styrelsen den 29 november 2023

Inledning

Vi står inför stora utmaningar i Sverige. Många människor står utanför arbetsmarknaden, många deltar inte aktivt i samhällslivet, många är sjukskrivna och många lever i utsatthet. Ingen myndighet, kommun eller enskild aktör kan lösa alla dessa utmaningar, utan det behövs samverkan mellan samhällets tre sektorer: offentliga sektorn, privata näringslivet och det civila samhället.

Därför har Samordningsförbundet tagit fram en strategi för hållbar etablering i arbete. Genom den vill vi tydliggöra vad förbundet och medlemsparterna behöver göra för att arbeta nära och i samarbete med näringslivet och civilsamhällets aktörer.

Strategin för hållbar etablering i arbete och studier antogs ursprungligen av styrelsen i juni 2021. Den utvärderades under 2023 och en reviderad version antogs av styrelsen i november 2023.

Syfte

Syftet med strategin är att tydliggöra hur Samordningsförbundet, som egen organisation och genom sina medlemsparter, bidrar till att fler människor börjar arbeta och försörja sig själva. Strategin pekar ut tre viktiga områden som förbundet kommer att arbeta med.

Samordningsförbundets roll och mål med verksamheten

Samordningsförbundet Sollentuna-Upplands Väsby-Sigtuna gör det möjligt för myndigheter att samverka kring personer som behöver samordnat stöd för att kunna börja arbeta eller studera. Insatserna kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Vår verksamhet utgår från lagen om finansiell samordning (FINSAM-lagen).

Samordningsförbundets styrelse har antagit följande tre övergripande mål för verksamheten:

- Alla deltagare ska göra stegförflyttningar som gör att de närmar sig arbete eller studier.
- Samordningsförbundets (gemensamma) resurser ska användas effektivt så att de kommer målgrupperna till godo.
- Samordningsförbundet ska utveckla tydliga samverkansprocesser som är välkända hos medarbetarna i samtliga medlemsparter

Utmaningar

För att fler människor ska kunna börja arbeta och försörja sig själva behöver vi inte bara samverka med myndigheter och andra offentliga aktörer. Vi behöver även samverka med näringslivet och civilsamhället.

För att en övergång från rehabiliterande åtgärder i offentlig regi till ett arbete på ordinarie arbetsmarknad ska bli hållbar finns flera utmaningar:

- Såväl Samordningsförbundet som våra medlemsparter och deltagare behöver bättre kunskap om vilka kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden på kort och lång sikt.
- En fungerande samverkan mellan näringsliv, arbetsintegrerande sociala företag, civilsamhällets organisationer och Samordningsförbundet behöver utvecklas.
- Innehållet i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen behöver utvecklas i takt med att evidensläget och villkoren på arbetsmarknaden förändras.

- Vi behöver säkerställa att kvinnor och män får likvärdigt stöd för att komma i arbete, oberoende bakgrund eller funktion.

Tydligt fokus på arbete/studier

Samordningsförbundets insatser är inspirerade av ett förhållningssätt som bygger på den danska BIP-studien¹. Den lyfter följande grundläggande punkter:

- Fokus på arbete eller studier.
- Tilltro från handledaren till att individen kommer i arbete.
- Handledarkontinuitet, det vill säga att personen har samma handledare under hela perioden.
- Kontinuerliga insatser utan avbrott.
- Arbeta med individens helhet, där exempelvis även hälsa ingår.
- Parallella insatser som vägledning, praktik etc.

Strategins uppbyggnad

Strategin innehåller tre prioriterade områden. Varje område innehåller ett antal aktiviteter som konkretiserar vad som behöver göras för att lösa utmaningarna.

Område 1: Kunskap om läget på arbetsmarknaden

Förbundet ska återkommande göra konsekvensanalyser av hur läget på arbetsmarknaden påverkar våra målgrupper. Deltagare i insatser som finansieras av förbundet ska veta vilka kompetenser som efterfrågas på kort och lång sikt. De ska få möjlighet att fatta informerade beslut i valet av arbete eller studier.

Aktiviteter

- Samordningsförbundet gör en lägesbeskrivning av arbetsmarknaden utifrån våra målgrupper två gånger per år.
- Insatser som finansieras av Samordningsförbundet ska samverka med lärosäten kring aktuell forskning och utvärdering, gärna tillsammans med andra samordningsförbund.
- Samordningsförbundet ska erbjuda deltagarna i våra insatser ett förstärkt stöd inriktat mot studier.
- Deltagarna erbjuds information och aktiviteter som hjälper dem att fatta välgrundade beslut om framtida karriärvägar. Ett stöd i detta är BIP-studiens verktyg: skattning av utveckling och progression.

Område 2: Stärkt samverkan mellan samordningsförbund, arbetsintegrerande sociala företag, civilsamhällets organisationer och det lokala näringslivet

Vi och våra medlemsparter ska verka för att det lokala näringslivet känner till Samordningsförbundet och vår verksamhet. De ska se nyttan med att samverka med oss kring arbetstränings-, praktik- och arbetstillfällen för målgruppen. Samordningsförbundet och våra medlemsparter ska också bidra till att de arbetsintegrerande sociala företagen är en naturlig del av det lokala näringslivet. Vi ska göra oss kända bland civilsamhällets olika aktörer och skapa samarbeten som gynnar våra målgrupper.

¹ BIP står för ”Beskæftigelses Indikator Projektet”.

Aktiviteter

- Samordningsförbundet samverkar med civilsamhällets olika aktörer för att underlätta för målgruppen att få stöd från såväl Samordningsförbundet som från civilsamhället.
- Samordningsförbundet genomför en kartläggning för att identifiera lokala nyckelaktörer inom näringsliv respektive civilsamhälle.
- Kommunerna ska bjuda in Samordningsförbundet och de lokala arbetsintegrerande sociala företagen till sina näringslivsaktiviteter.
- Samordningsförbundet utvecklar samverkan med kommunernas olika enheter och det lokala näringslivet kring praktik, arbetsträning och anställning.
- Samordningsförbundet och dess medlemsparter presenterar de arbetsintegrerande sociala företagens nytta i interna och externa sammanhang.
- Insatserna ska samverka nära de rehabkoordinatorer som finns inom förbundets geografiska område.
- Samordningsförbundet förstärker samverkan med lokala projekt och initiativ som ligger nära förbundets verksamhet.
- Samordningsförbundet genomför aktiviteter för att underlätta för medlemsparterna att lära av andra och av varandra om erfarenheter och goda exempel.

Område 3: Starkare fokus på arbete

Samordningsförbundet ska vara en aktiv part i att utveckla och stärka utsatta gruppers möjligheter till ett framtida arbete på ordinarie arbetsmarknad. Vi utgår från den danska BIP-studiens slutsatser om ständigt fokus på arbete och hög tilltro till deltagarna.

Vägen till arbete behöver kortas. Ett led i detta är att verka för arbetstränings- och praktikplatser som tillgodoser målgruppens behov och samtidigt utvecklar förmågor och färdigheter som är attraktiva på arbetsmarknaden. För att deltagarna ska kunna gå från arbetsträning till arbete behöver lokala företag känna till det förstärkta stöd enligt Supported Employment² som förbundets insatser erbjuder.

Medarbetare hos Samordningsförbundets medlemsparter ska ha verktyg och förutsättningar för att kunna hjälpa personer som behöver ett förstärkt stöd mot arbete, enligt metoden Supported Employment. Vi behöver gå från omhändertagande till att lotsa människor direkt till arbete.

² Supported Employment

Supported employment är en metod för att ge individen stöd och vägledning i att finna och behålla ett arbete på den öppna arbetsmarknaden. Grundtanken är att alla människor med funktionsnedsättning kan arbeta på den öppna arbetsmarknaden om de bara hittar rätt arbete och rätt arbetsplats. Tanken är inte att ”stöpa om” en person genom omfattande arbetsträning och successiv utslussning, utan att söka efter ett arbete som tar vara på personens motivation och intressen. Insatsen behöver därför inte föregås av arbetsträningsprogram eller bedömning av arbetsförmåga. Man betonar i stället vikten av att snabbt söka arbete och komma ut i förvärvslivet. Källa: Socialstyrelsen.

<https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/evidensbaserad-praktik/metodguiden/individanpassat-stod-till-arbete/>

Aktiviteter

- Samordningsförbundet erbjuder återkommande utbildning och kompetensutveckling inom Supported Employment till medarbetarna hos våra medlemsparter. Metoden är evidensbaserad och leder till att personer får och behåller arbete. Utbildningen erbjuds även i digital form.
- Samordningsförbundet stöttar och initierar kompetensutveckling till arbetsintegrerande sociala företag.
- Deltagare i insatser finansierade av Samordningsförbundet erbjuds information och aktiviteter som hjälper dem att fatta välgrundade beslut om framtida karriärvägar. Insatserna ska stärka deltagarnas egenmakt.
- Samordningsförbundets medlemsparter arbetar för att ta emot deltagare från våra insatser för praktik, arbetsträning och arbete. Inom insatserna söker medarbetarna aktivt kontakt med medlemsparterna för att skapa konkreta samarbeten.
- Alla finansierade insatser arbetar aktivt utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Konkret handlar det till exempel om att kvinnor och män erbjuds samma möjligheter till praktik och arbete utan förutfattade meningar om vad som traditionellt anses vara manligt eller kvinnligt.

Uppföljning och styrning

Strategin följs upp av Samordningsförbundets styrelse. Förbundets medlemsparter bistår med att förverkliga innehållet i strategin genom intern information och samverkan med berörda parter.